

Gezien en gelezen

■ Ad de Jongh

Drs A.J.C.M. de Jongh is eindredacteur van EXAMENS

Wim Kleijne, Quintin van Mildert, Annelies Verhagen, Greet Snoodijk, Willemijn Leene
1866-2016 150 jaar staatsexamens
College voor Toetsen en Examens, Utrecht, 2016

De staatsexamens staan minder in de belangstelling dan de 'gewone examens'. Toch worden er al 150 jaar staatsexamens afgelegd. Die honderdvijftigste verjaardag was voor het College voor Toetsen en Examens (onder wiens verantwoordelijkheid de staatsexamens worden ontwikkeld en afgenomen) aanleiding om een boek te laten verschijnen. Het idee daarvoor is, zoals in de inleiding genoemd is 'de geschiedenis van de staatsexamens te laten beschrijven en in beeld te brengen' (pg. 6).

Het boek bevat 6 hoofdstukken die de geschiedenis beschrijven en in beeld brengen. Dat laatste wordt gedaan door foto's uit de betreffende periode in het hoofdstuk te plaatsen. De eerste twee hoofdstukken beschrijven de voorgeschiedenis van de staatsexamens (hoofdstuk 'tot 1863 Opmaat' en hoofdstuk '1863-1866 Verwezenlijking'). De daarop volgende vier hoofdstukken gaan over de te onderscheiden perioden :

- '1866-1920 Vormen' waarin aandacht aan de kandidaten die examens aflegden wordt besteed, namelijk kandidaten die

een HBS hadden gevolgd, en kandidaten die als extraneï konden worden beschouwd. De examens werden door de provincies georganiseerd en konden derhalve verschillen bevatten;

- '1920-1970 Transitie' waarin de invloed van de scholen op de examens wordt beschreven en de rol van de overheid als toezichthouder op de examens;
- '1970-2009 Verbinding' waarin de gevolgen van de Mammoetwet wordt beschreven voor de doorstroming in het onderwijs en het behalen van diploma's voor een groter publiek. De verantwoordelijkheid voor de examens berust bij de scholen;
- '2009-2016' Ontplooiing' waarin de alternatieve route naar een diploma wordt beschreven, met name voor al die kandidaten die niet in staat zijn om aan het reguliere onderwijs deel te nemen.

Na elke hoofdstuk is er een intermezzo waarin een persoon centraal staat die te maken heeft of heeft gehad met het staatsexamen. Zo

worden achtereenvolgens geportretteerd een kandidaat die het staatsexamen op Bonaire aflegt, een mevrouw die op latere leeftijd het eindexamen aflegt, een kandidaat die het staatsexamen zelf heeft afgelegd en nu examinerator bij de staatsexamens is, een kandidaat met een visuele beperking die staatsexamen aflegt en een violiste die door haar muzikale carrière het reguliere onderwijs niet kon volgen en een kandidaat die geen keuze tussen alfa en bèta kon maken.

Het jubileumboek, dat ook voorzien is van de nodige cijfers, is een waardevolle bijdrage aan de geschiedenis van onderwijs in het algemeen en het fenomeen staatsexamens in het bijzonder. Een bijzondere vorm van examinering (waarin het schoolexamen vervangen wordt door een mondeling examen) die bij een breder (onderwijs)publiek zeker meer aandacht verdient. Als onderwijskundige met belangstelling voor de historie van onderwijs heb ik genoten van het boek. ■

Gesignaleerd

In de bundel 'Soms moet het werkelijk stil zijn.....Onderwijsgedichten 1591-2010' staat een gedicht van P.A. de Génestet over het staatsexamen. Hieronder het eerste en derde couplet.

AAN EEN LID DER KOMMISSIE TOT AFNEMING VAN HET WELEER BERUCHTE STAATSEXAMEN

*Deed weleer aan Kreta's stranden
Hellas'kroost u watertanden.
Bastaard van Pasiphê:
Wreeder monster spert zijn kaken
Om een dichter klein te maken
Aan de kust der Zuiderzee!*

*Dacht weleer in Spaansche dagen
De Inquisitie duizend plagen
Voor den armen zondaar uit.....
Helscher foltring, wreeder schroeven
Gaan die Heeren straks beproeven
Op mijn sidderende huid!*

In: Theo Magito en Henk Sissing, Soms moet het werkelijk stil zijn', uitgeverij Douane, Rotterdam, 2011, pagina 44

Maatwerktrainingen en workshops

Partner in Examinering

ASSOCIATIE EXAMENDIENSTEN

De waarde van uw diploma? De reputatie van uw opleiding? Dat wordt voor een groot gedeelte bepaald door de kwaliteit van examineren. Investeren in het proces, de kwaliteit en de kennis van examinering hebben direct effect.

Maakt u eigen examens? Dan is het goed om te weten dat u onafhankelijk advies kunt inwinnen. De Associatie biedt toetstechnisch advies en inhoudelijke ondersteuning. U kunt ons onder andere inschakelen voor de volgende trainingen en workshops.

Voorbeelden training Deskundigheidsbevordering

- BKS SKE (in het hbo)
- Ontwikkelen van toetsvragen
- Werken met toetsmatrijzen

Voorbeelden training Digitaal toetsen

- Digitale toetsen ontwikkelen
- Meer grip op toetskwaliteit met resultaatanalyses

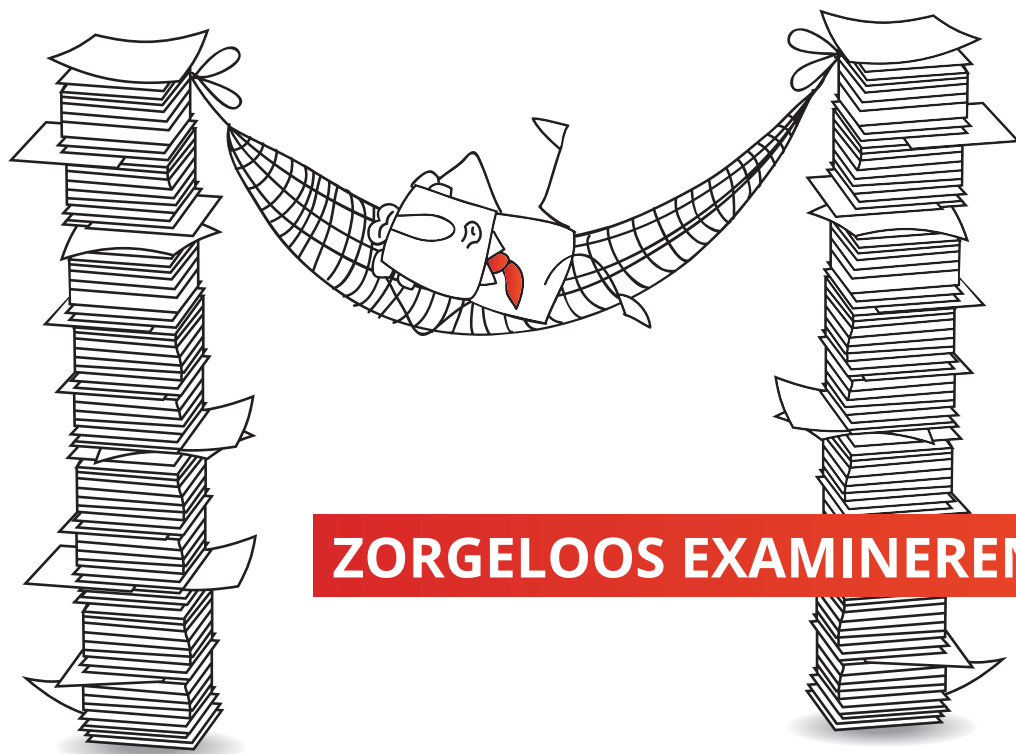
Maatwerk

De trainingen van de Associatie zijn praktijkgericht en direct toepasbaar in de dagelijkse praktijk. Maar omdat geen enkel opleidingsinstituut hetzelfde is en de kennis-behoefte sterk kan verschillen is iedere training in meer of mindere mate maatwerk, toegespijst op de behoefte van medewerkers.

Neem gerust vrijblijvend contact met ons op om de mogelijkheden te bespreken.

Meer informatie

Voor meer informatie of het inplannen van een vrijblijvende kennismaking kunt u contact opnemen met een van onze accountmanagers op **033 - 461 21 59** of stuur een e-mail naar sales@associatie.nl.

ZORGELOOS EXAMINEREN

NEEM VANDAAG NOG CONTACT OP MET ANDRIESSEN:

Ga naar www.andriessen.nl of neem contact op met Manon Bonefaas
tel: 06 - 25 064 220 | mail: manon.bonefaas@andriessen.nl

- SaaS oplossing voor een efficiënt toetsproces.
- Onafhankelijk van locatie en tijd.
- Volledig verzorgd netwerk van toetslocaties.
- Inclusief gecertificeerde toezichthouders.
- Volledig inzicht in de kwaliteit van de toetsen.

ISO gecertificeerd
Informatiebeveiliging

